

4 til § 3. Det har undret mig ikke lidet at finde en Bestemmelse som den i Regjeringsforslagets § 3 optagne, hvortil det nævnte Endringsforslag er stillet, idet jeg paa ingen Maade kan billige den Bestemmelse, at det skulde være en tvungen Sag at være Lighnsmænd. Men det har dog undret mig endnu mere at høre de Udtalelser, som nu kom fra den høitærede Justitsminister, og navnlig at høre et af de Argumenter, hvorpaa han støttede sit Forsvar for at gjøre Lighnsmændsforretningen til en tvungen Sag. Den høitærede Justitsminister meente nemlig, at dette var i Overensstemmelse med den nugældende Ret. I saa Henseende maa jeg imidlertid paa det Bestemteste modsigte ham. Ministeren anførte ikke Andet til Støtte for denne sin Paa-stand end en Paragraph i Placaten af 13de Januar 1832, og jeg mener nu, at hvis der er nogen Bestemmelse, som taler imod Ministerens Formening, saa er det netop den paa-gældende Paragraph. Hvad staaer der nemlig i den? Der staaer: „Til at udføre saadanne Forretninger blive fornemmelig Skolelærere, Sognefogder og Rattigforstandere at udnævne, men Dyrigheden kan ogsaa udnævne andre paalidelige Mænd, som dertil ere at formaae.“ Kan det tydeligere siges, at det er en frivillig Sag end ved de Ord, som jeg nu har anført? Jeg maa udbede mig en nøiere For-klaring af, hvorledes den høitærede Justitsminister paa nogen Maade vil kunne bringe den nu af ham foreslaaede Bestemmelse i Har-moni med den virkelig bestaaende Tilstand; jeg forstaaer idetmindste ikke, hvorledes det vil være muligt. Jeg har dog haft Udskilligt med communale Forhold at gjøre, og jeg maa tilstaae, at jeg betragter det som aldeles stridende mod hele den herstende Anskuelse, at det skulde være en tvungen Sag at være Lighnsmænd. Jeg vilde have fundet det langt naturligere, om den høitærede Justitsminister i Lovforslaget havde optaget en Bestemmelse, hvorved den ganske vist ikke meget fornuftige eller hensigtsvarende Bestemmelse i Placaten af 1832 om en vis Tvang for Skolelærere og Sognefogder til at overtage den omtalte Bestilling havedes, istedetfor at forsøge paa at gjøre det til en almindelig tvungen Sag. Der

er dog virkelig stor Forskiel paa de Forretninger, som der her er Tale om, og saa den af den høitærede Justitsminister paaberabte Stilling som Medlem af en Eedsvorneret osv.; der kan aldeles ikke være Spørgsmaal om nogen Sammenligning imellem dem. Jeg maa beklage, at en Bestemmelse som den omtalte, udsprungen af et forkeert Lighdsbegreb, som desværre har faaet noget Indpas i Samfundet, er bleven indflettet i et Lovforslag som det foreliggende. Lovforslaget kan have sin Betydning og være ønskelig, men jeg kan paa ingen Maade tillægge det en saadan Vigtig-hed, at jeg skulde kunne stemme for det, naar en saadan Bestemmelse blev staaende i det. Jeg vil paa ethvert Trin af Sagen stemme imod Lovforslaget, og jeg vil tilraade øvede Medlemmer at forkafe det, hvis Lighnsmænds-hverret derved gjøres til en Tvangssag; i den Grad finder jeg denne Bestemmelse at være stridende mod den gjældende Ret og den herstende Anskuelse om det hele Forhold.

Justitsministeren: Jeg vil blot for-vare mig imod den Uttring af den sidste øvede Landsthingsmand, at Motivet til den i § 3 foreslaaede Bestemmelse skulde kunne søges i et forkeert eller overdrevet Lighdsbegreb. Hensigten med Bestemmelsen har kun været den at gjøre det muligt at faae de bedste Lighnsmænd, ligesom dette er et af de Diemed, i hvilket hele Lovforslaget væsentlig er frem-kommet, saaledes som jeg tidligere har tilladt mig at fremføre. Hvad angaaer den øvede Landsthingsmands Modsigelse af min Forme-ning om, at Hovedmaaden, hvorpaa Lighnsmænd efter den nugældende Lovgivning bringes tilveie, er ved Tvang, saa ved jeg ikke at anføre Andet eller Bedre imod ham end paany at orlæse Ordene i Placaten af 1832 for ham. Der staaer i samme: „Til at udføre saadanne Forretninger blive fornemmelig Skolelærere, Sognefogder og Rattigforstandere at udnævne, men Dyrigheden kan ogsaa udnævne andre paalidelige Mænd, som dertil ere at formaae.“ Placatens Hovedbestemmelse er herefter den, at Skolelærere, Sognefogder og Rattigforstandere ere pligtige til at overtage det omhandlede Hverv, og jeg tillader mig i